

اختلالات نوشتن^۱

آزیتا محمودپور

کارشناس اختلالات یادگیری

واژه اولین ابزار ارتباطی است. واژه‌ها عناصر شگفت‌انگیزی هستند که هنگام صحبت کردن سریع، بی‌واسطه و راحت بر زبان رانده می‌شود اما وقتی نوشتن ضرورت پیدا می‌کند، کار کردن با آن‌ها به تکلیفی شاق و پرزحمت

به انجام دادن اعمال حرکتی مورد نیاز نوشتن و یا رونویسی حروف، واژه و شکل نیستند و نمی‌توانند اطلاعات دیداری را به اعمال حرکتی ظریف تبدیل کنند. اهمیت درست نوشتن و خوانا نوشتن، به گونه‌ای که قابل خواندن برای دیگران باشد، کاملاً روشن و آشکار

است. اکثر متخصصان برای نوشتن نقشی اساسی قائل‌اند. (نراقی و نادری، ۱۳۷۹)

عواملی که ممکن است سبب نارسانویسی شوند، عبارت‌اند از:

- نداشتن انگیزه‌ی کافی برای یادگیری چه‌گونگی نوشتن؛
- عدم هماهنگی چشم و دست؛
- عدم توانایی کنترل بازو، دست و انگشتان؛
- عدم استفاده‌ی صحیح از میز، صندلی و مداد؛

- به‌دست گرفتن نامناسب و نادرست مداد؛
- عدم توانایی در ترسیم شکل صحیح هر یک از حروف و کلمات؛
- دشواری در حفظ تجارب و تأثیرات دیداری (به‌خاطر سپردن موارد دیده شده)؛
- بی‌قراری و پرتحرکی؛
- تأخیر در تکلم؛
- فقر آموزش؛
- ضعف در انتقال ادراک حس دیداری به حرکتی.

بی‌نوشت

1. Writting disorders

(منابع در دفتر مجله موجود است)

تا ارتباط پیچیده‌ی چشم و دست را هماهنگ سازد.

مشکلات عمده در زمینه‌ی نوشتن به سه دسته تقسیم می‌گردد:

۱. نارسانویسی یا دست‌خط بد؛
۲. اختلال در املا نویسی؛
۳. اختلال در انشانویسی (بیان نوشتاری).

نارسانویسی یا دست‌خط بد

دست نوشته یا خط ملموس‌ترین صورت مهارت‌های ارتباطی است که می‌توان آن را مشاهده، ارزیابی و نگاه‌داری کرد. فرایند نوشتن با دست فرایندی پیچیده است که به مهارت‌ها و توانایی‌های زیادی وابسته است. نوشتن به ادراک صحیح الگوهای نمادی ترسیمی نیاز دارد. عمل نوشتن مستلزم مهارت‌های دیداری - حرکتی بسیار زیادی است که به دیدن با چشم، هماهنگی حرکات چشم، هماهنگی حرکات ظریف چشم و دست و کنترل عضلات بازو، دست و انگشتان نیاز دارد (لرنر، ۱۳۸۴)

اشکال در درست‌نویسی به صورت نارسانویسی^۲ بروز می‌کند. این اصطلاح در مورد کودکانی که برخلاف هوش طبیعی بسیار بد می‌نویسند، به کار می‌رود. این کودکان قادر

بدل می‌شود. بسیاری از دانش‌آموزان دچار ناتوانی‌های یادگیری، مشکلات حادی در نوشتن، کاربرد زبان نوشتاری دارند (گربر و ریف ۱۹۹۴، آدلمان و فوگل ۱۹۹۱).

نوشتن پیشرفته‌ترین و پیچیده‌ترین دست‌آورد نظام زبان است. در سلسله مراتب مهارت‌های زبانی، نوشتن در آخرین مرحله قرار دارد و بعد از سایر مراحل فراگرفته می‌شود. سلسله مراتب مهارت‌های زبانی عبارت‌اند از:

۱. گوش دادن (دریافت زبان شفاهی)
۲. سخن گفتن (بیان زبان شفاهی)
۳. خواندن (دریافت زبان نوشتاری)
۴. نوشتن (بیان زبان نوشتاری)

مهارت‌های دریافتی، مقدم بر مهارت‌های بیانی است؛ یعنی گوش‌دادن مقدمه‌ی سخن گفتن و خواندن مقدمه‌ی نوشتن است. تبحر در زبان نوشتاری مستلزم داشتن مهارت‌های پایه‌ای کافی در زبان شفاهی (صحبت کردن و سخن گفتن) است. کسی که می‌نویسد، باید قادر باشد در ضمن استفاده از ابزارهای نوشتن، مهارت لازم برای نوشتن شکل درست حروف و واژه‌ها را پیدا کند و حافظه‌ی دیداری و حرکتی خوبی داشته باشد،